

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-43 /987

05/3/2010

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 1/3/2010 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

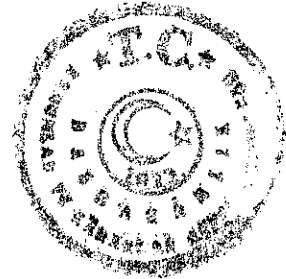
T.C.M.M. BAŞKANLIĞI				
Yük. Komisyon		Milli Savunma		
Bazı Komisyon		Dışişleri		
Tarih: 15 Mart 2010		F. No: 1/825		
Mad. Y.	Müdür	D. Bşk.	G. Sek. Y.	Gen. Sek.
16	16	16	16	16
BAŞKAN		BAŞKAN		

GEREKÇE

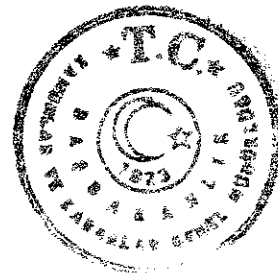
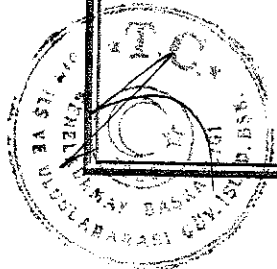
24 Aralık 2009 tarihine Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşması" ile, egemenlik, eşitlik, karşılıklı saygı üzerine ve ulusal mevzuat ile uluslararası hukukun kapsamı dahilinde, ilk defa tesis edilecek askeri ilişkilerin hukuki zemininin oluşturulması ve aynı zamanda bu iş birliği uygulamasının ayrıntılarının müteakiben akdedilecek anlaşmalar, mutabakat muhtıraları, protokoller ve diğer düzenlemeler ile belirlenmesi arzulanmaktadır.

Bu çerçevede, tarafların aşağıdaki alanlarda iş birliğini tesis etmeleri ve geliştirmeleri amaçlanmaktadır:

- a. Askerî eğitim ve öğretim,
- b. Askerî kurumlar arasında iş birliği ve temas ziyaretleri,
- c. Tatbikatlara gözlemci gönderilmesi,
- ç. Savunma sanayii,
- d. Türk Silahlı Kuvvetleri ve Kosova Güvenlik Gücü arasında iş birliği,
- e. Türk Silahlı Kuvvetleri/Kosova Güvenlik Gücü organizasyonu, askeri birliklerin yapısı ve teçhizatı, personel yönetimi,
- f. Askerî istihbarat,
- g. Lojistik ve lojistik sistemler,
- ğ. Askerî tıp ve sağlık hizmetleri,
- h. Askerî tarih, arşivler, yayımlar ve müzeler,
- ı. Muhabere, elektronik ve bilgi sistemleri,
- i. Barışı koruma ve insani yardım hareketi,
- j. Askerî hukuk sistemleri konusunda bilgi mübadelesi,
- k. Kartografi, hidrografi ve askeri coğrafya,
- l. Mesleki gelişim amaçlı personel mübadelesi,
- m. Askerî bilimsel ve teknolojik araştırmalar,
- n. Sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler,
- o. Taraflarca mutabık kalınacak diğer alanlar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
ASKERİ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK VE
BİLİMSEL İŞ BİRLİĞİ
ÇERÇEVE ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ASKERİ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞ BİRLİĞİ ÇERÇEVE ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosova Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Taraflar" veya "Taraflar" olarak adlandırılacaklardır).

Birleşmiş Milletler Şartı'nın amaç ve ilkelerine bağlılıklarını teyit ederek,

Tarafların egemenliği, eşitlik ilkeleri ve karşılıklı saygı temelinde çeşitli askeri alanlarda iş birliğinin, iki devletin ortak menfaatlerine ve ekonomik verimliliğine katkıda bulunacağını vurgulayarak,

İki devlet arasındaki mevcut dostane ilişkilerin, ulusal mevzuatlar, uluslararası kurallar ve anlaşmalar temelinde geliştirilmesi ihtiyacını belirterek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I AMAÇ

Bu Anlaşmanın amacı Madde IV'te belirtilen alanlar ile Taraflarca mutabık kalınabilecek diğer alanlarda, yetkili makamların sorumlulukları dahilinde, Taraflar arasındaki ilişkiler için bir çerçeve oluşturmak ve Taraflar arasında iş birliğini geliştirmektir.

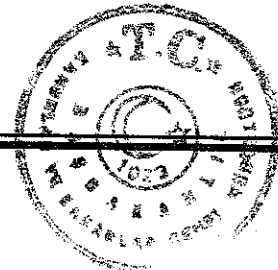
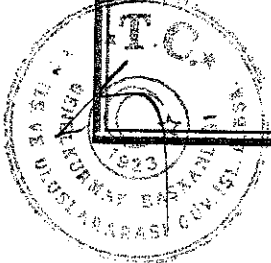
MADDE II KAPSAM

Bu anlaşma; Madde-IV'de belirtilen alanlar ile bu Anlaşmaya dayanılarak yapılacak tamamlayıcı ve uygulama anlaşmaları, mutabakat muhtıraları, protokoller ve diğer düzenlemeler ile belirlenecek diğer alanlarda personel, malzeme, teçhizat, bilgi ve tecrübe mübadelesini kapsamaktadır.

MADDE III TANIMLAR

Bu Anlaşmada kullanılan terimler aşağıdaki anlamdadırlar:

- Gönderen Devlet;** Bu anlaşmanın amaçları için Kabul Eden Devlete personel, malzeme ve teçhizat Gönderen Devleti ifade eder.
- Kabul Eden Devlet;** Bu Anlaşmanın uygulanması amacıyla ülkesinde Gönderen Devletin personel, malzeme ve teçhizatı bulunan Devleti ifade eder.
- Misafir Personel;** Tarafların, bu Anlaşmanın amaçları için diğer taraf ülkesinde bulundurdukları asker/sivil şahısları ifade eder.
- Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri;** Misafir Personelin kendi ulusal mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.
- Kıdemli Personel;** Bu Anlaşma kapsamında gönderilen askeri/sivil grubun faaliyetlerine nezaret etmek üzere, Gönderen Devletin mevzuatına uygun olarak atanmış, Misafir personel arasındaki en kıdemli kişiyi ifade eder.
- İş Birliği;** Tarafların bu Anlaşma çerçevesinde, ortak şekilde düzenledikleri faaliyetleri ifade eder.

7. Askerî ; Türkiye Cumhuriyeti adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin faaliyetlerini, Kosova Cumhuriyeti adına Kosova Güvenlik Gücünün faaliyetlerini ifade eder.

MADDE IV ASKERÎ İŞ BİRLİĞİ ALANLARI

Taraflar arasında iş birliği aşağıdaki alanları kapsayabilir:

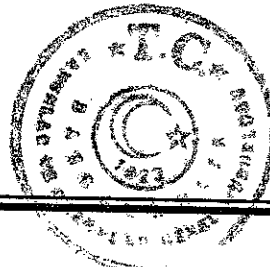
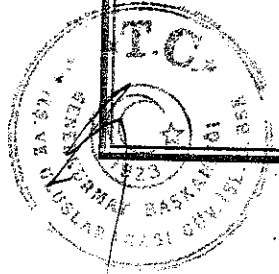
1. Askerî eğitim ve öğretim alanında iş birliği,
2. Askerî kurumlar arasında iş birliği ve temas ziyaretleri,
3. Tatbikatlara gözlemci gönderilmesi,
4. Savunma sanayi alanında iş birliği,
5. Türk Silahlı Kuvvetleri ve Kosova Güvenlik Gücü arasında iş birliği,
6. Türk Silahlı Kuvvetleri/Kosova Güvenlik Gücü organizasyonu, askeri birliklerin yapısı ve teçhizatı, personel yönetimi,
7. Askerî istihbarat alanında iş birliği,
8. Lojistik ve lojistik sistemler alanında iş birliği,
9. Askerî tıp ve sağlık hizmetleri alanında iş birliği,
10. Askerî tarih, arşivler, yayınlar ve müzeler alanında iş birliği,
11. Muhabere, elektronik ve bilgi sistemleri konusunda iş birliği,
12. Barışı koruma ve insani yardım hareketi alanlarında iş birliği,
13. Askerî hukuk sistemleri konusunda bilgi mübadelesi,
14. Kartografi, hidrografi ve askerî coğrafya alanında iş birliği,
15. Mesleki gelişim amaçlı personel mübadelesi,
16. Askerî bilimsel ve teknolojik araştırmalar alanında iş birliği,
17. Sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler,
18. Taraflarca mutabık kalınacak diğer alanlar.

MADDE V UYGULAMA VE İŞ BİRLİĞİ ESASLARI

1. İş birliği, Tarafların kararına bağlı olarak aşağıdaki şekillerde gerçekleştirilebilir:

- a. Savunma Bakanları, Genelkurmay Başkanları ve onların yardımcıları veya Taraflarca yetkilendirilen diğer görevlilerin toplantı ve ziyaretleri,
- b. Her iki Tarafın uzmanları arasında çeşitli faaliyet alanlarında tecrübe değişimi,
- c. Askerî birlik, karargâh ve kurumlarda ücretsiz olarak veya cari/indirilmiş ücret karşılığında eğitim ve öğretimlerin düzenlenmesi,
- d. Benzer askeri kurumlar arasında irtibatlar,
- e. Müşterek müzakerelerin, istişarelerin, toplantıların düzenlenmesi ve kurslara, sempozyumlara ve konferanslara katılım,
- f. Fiiî atış eğitimlerini içerecek şekilde askerî tatbikatlara katılım, tatbikatlara gözlemci statüsünde iştirak, müşterek tatbikatların düzenlenmesi,
- g. Bilgi ve eğitim malzemelerinin değişimi,
- h. Hibe olarak veya bedeli karşılığında karşılıklı lojistik destek temininde ve mühimmat, malzeme ve hizmet değişiminde bulunulması.

2. Taraflar, bu Anlaşmanın uygulanması doğrultusunda tamamlayıcı ve uygulama anlaşmaları, mutabakat muhtıraları, protokoller ve diğer düzenlemeler akdedebilirler.

MADDE VI
YETKİLİ MAKAMLAR VE YILLIK UYGULAMA PLANI

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasında yetkili makamlar :

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına : Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı.
Kosova Cumhuriyeti Hükümeti adına : Kosova Güvenlik Gücü Bakanlığı

2. Taraflar, bu Anlaşma'nın uygulanması için müşterek faaliyetlere ilişkin Yıllık Uygulama Planı hazırlayacaklardır. Müşterek faaliyetlere ait Yıllık Uygulama Planı, icra edilecek faaliyetlerin adını ve kapsamını, tipini, zamanını ve yerini, icra edecek kurumları, mali hususları ve diğer ayrıntıları içerecektir.

3. İş birliği, Tarafların karşılıklı çıkar ve ihtiyaçları dikkate alınarak mütekabiliyet esasına göre gerçekleştirilecektir.

4. Bu Anlaşma, diğer anlaşmalar veya protokoller uyarınca Tarafların, hibe şeklinde veya bedeli mukabili birbirlerine verecekleri veya ortak üretecekleri malzemeler, teknik bilgi ve dokümanlar önceden karşılıklı mutabakat sağlanmadan üçüncü bir ülkeye devredilmeyecektir.

5. Taraflar arasındaki iş birliği, Yıllık Uygulama Planı kapsamında belirtilen tüm düzeylerde yapılacak karşılıklı ziyaretler ile kuvvetlendirilecektir.

MADDE VII
GİZLİLİK DERECELİ BİLGİ VE MALZEMENİN GÜVENLİĞİ

1. Bu Anlaşma kapsamında tedarik edilen veya üretilen, gizlilik dereceli tüm bilgiler, belgeler, maddi ve fihrî mülkiyet hakları, askerî malzeme; Taraflar arasında akdedilecek müteakip anlaşmalar ya da düzenlemelere uygun olarak, amaçları doğrultusunda mübadele edilecek, kullanılacak ve muhafaza edilecektir.

2. Taraflar bu Anlaşma kapsamında, mübadele edilen bilgi ve malzemeyi eşit düzeyde gizlilik derecesi vererek koruyacak ve muhafaza edecektir.

3. Taraflar, bu Anlaşma kapsamında, mübadele edilen bilgi ve malzemeleri birbirlerine karşı kullanmayacaktır.

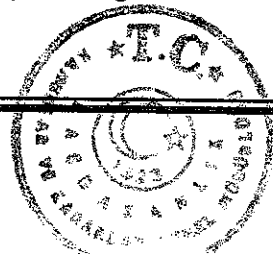
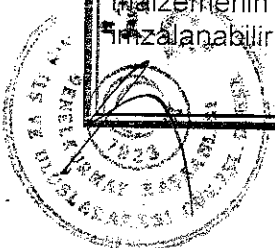
4. Gizlilik dereceli bilgi ve malzemeler, bu bilgi ve malzemeleri sağlayan Tarafın yazılı ön mutabakatı olmadan üçüncü bir tarafa ifşa edilemez.

5. Gizlilik dereceli bilgi ve malzemeler, sadece hükümetler arası kanallar yoluyla veya tarafların atanmış güvenlik yetkililerince uygun bulunan diğer kanallardan mübadele edilecektir. Bilginin gizlilik derecesi, bilgiyi sağlayan Tarafça belirlenecektir.

6. Tarafların mübadele edilen gizlilik dereceli bilginin korunması ve gizlilik derecesinin kaldırılmasının önlenmesine ilişkin sorumlulukları, Anlaşmanın sona ermesinden sonra da devam edecektir.

7. Taraflar, iş birliği faaliyetlerinde patent, telif hakları ile ticari sırlara ilişkin haklara ve kurallara saygı gösterecektir.

8. Bu Anlaşma kapsamında; Taraflar arasında Madde IV'te belirtilen iş birliği alanlarının her biri için, yetkilendirilmiş makamların sorumluluğunda, mübadele edilen gizlilik dereceli bilgi ve malzemenin mübadelesi, kullanılması ve korunması konusunda ayrı bir güvenlik anlaşması imzalanabilir.

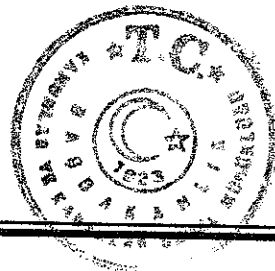
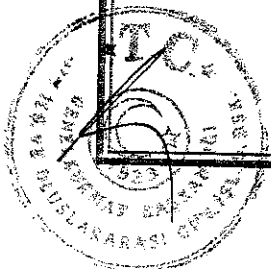
9. Gizlilik dereceleri; Çok Gizli, Gizli, Özel, Hizmete Özel ve Tasnif Dışı olarak sınıflandırılmıştır.
10. Taraflarca millî sırlarla ilgili konularda kısıtlamalar konulabilir.

MADDE VIII HUKUKİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel ile Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri; giriş, ikamet ve çıkış dahil, Kabul Eden Devlet ülkesinde bulundukları sürede Kabul Eden Devletin yürürlükteki yasalarına ve düzenlemelerine ve Kabul Eden Devletin yargı yetkisine tabi olacaklardır. Kabul Eden Devletin yargı yetkisinin uygulandığı ve hüküm içeriğinin Gönderen Devletin mevzuatında bulunmayan bir cezayı öngördüğü hallerde, her iki Devletin mevzuatında yer alan veya Taraflar için uygun olan bir ceza türü uygulanacaktır.
2. Kabul Eden Devlet, Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin tutuklanması halinde Gönderen Devleti derhal durumdan haberdar edecektir.
3. Misafir Personel veya Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinden herhangi birinin Kabul Eden Devlette yasal bir soruşturmaya veya yargılamaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Devlet vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahip olacaktır.
4. Kabul Eden Devletin kanunları ihlal edildiğinde, Misafir Personelin faaliyetlerine son verilebilecektir.
5. Gönderen Devlet Misafir Personel üzerindeki münhasır disiplin yargı yetkisini, Kabul Eden Devletin ülkesinde muhafaza eder. Ancak Kabul eden Devlet yetkili askerî makamları emrindeki Misafir Personele görevin gerektirebileceği emirleri verebilecektir.
6. Gönderen Devletin Kıdemli Personeline, kendi askeri hizmet ve disiplin yasalarının hükümleri uyarınca, personeline disiplin tedbirlerini uygulama yetkisi verilmiştir.

MADDE-IX TAZMİNAT TALEPLERİ

1. Bu Anlaşma'nın uygulanması esnasında, kişilere, mallara ve çevreye (ağır ihmal ya da kasten olup olmadığı fark etmeksizin) verilen zarar ve ziyan ile üçüncü taraf tazminat talepleri konusunda Kabul Eden Devletin yasaları ve mevzuatı uygulanacaktır. Taraflar ortaya çıkan durumun ağır ihmal veya kasıttan kaynaklanıp kaynaklanmadığını müstareken belirleyecektir.
2. Taraflar, ağır ihmal veya kasıt bulunmadıkça, bu Anlaşma kapsamındaki faaliyetlerin icrası esnasında personelinin yaralanması veya ölümü halinde birbirlerinden tazminat talebinde bulunmayacaklardır.
3. Taraflar, kasıt veya ağır ihmalden kaynaklanmadıkça, mallara ve çevreye verilen zarar ve ziyan nedeniyle birbirlerinden tazminat talebinde bulunmayacaklardır.

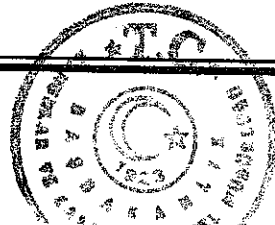
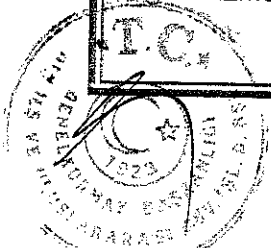

MADDE-X
İDARİ HUSUSLAR

1. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri, diplomatik dokunulmazlık/imtiyazlara sahip olmayacaktır.
2. Taraflarca karşılıklı olarak aksi yönde bir karar alınmadıkça Kabul Eden Devlet; Misafir Personele bu Anlaşmada veya müteakip anlaşmalar ve düzenlemelerde belirtilenlerden başka görevler vermeyecektir.
3. Misafir Personel, Kabul Eden Devletin emsal personeline uygulanan idari uygulamalara tabi olacaktır.
4. Bu Anlaşma çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller ve teknik düzenlemeler ile aksine karar verilmedikçe, Gönderen Devletin askeri personeli, kendi milli üniformalarını giyme hakkına sahiptir. Görev sırasında bir faaliyetin icrası için gerekli teçhizat Kabul Eden Devlet tarafından sağlanacaktır.
5. Gönderen Devlet, gerekli gördüğünde personeli geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Devlet, Gönderen Devletten böyle bir talep aldığı anda, geri çağırılan personelin dönüşü için mümkün olan en kısa zamanda gerekli tedbirleri alacaktır.
6. Kural dışı idari hususlar, bu Anlaşma çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller veya teknik düzenlemelerde belirlenecektir.
7. Tüm Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri, orduvevleri ve askeri kantinlerden Kabul Eden Devletin düzenlemeleri çerçevesinde yararlanabilirler.
8. Misafir Personelin veya Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinden herhangi birinin ölmesi durumunda, Kabul Eden Devlet, Gönderen Devleti durumdan haberdar edecek, ölen kişinin cenazesini kendi ülkesindeki en yakın uluslararası hava alanına nakledecek ve sıhhi koruma dâhil gerekli diğer tedbirleri alacaktır.
9. Misafir Personel çevreye zarar verebilecek faaliyetlerden kaçınacak ve çevre kirliliğinin önlenmesine azami dikkat edecek ve Kabul Eden Devletin konuya ilişkin düzenlemelerine uyacaktır.

MADDE-XI
SAĞLIK HİZMETLERİ

1. Misafir Personel, bu Anlaşma gereği, herhangi bir faaliyeti gerçekleştirebilecek ölçüde sağlık bakımından uygun olacaktır.
2. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri, Kabul Eden Devlet askeri hastanelerinde Kabul Eden Devletin kendi askeri personeli ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri ile eşit şartlarda tıbbi muayene, ilkyardım ve acil dış tedavisi imkanlarından yararlanacaklardır.
3. Sağlık muayenesiyle ilgili olarak, alt anlaşmalarda karşılıklı olarak aksine bir hüküm kararlaştırılmadıkça, dış protezi, görsel, işitsel ve diğer yardımcı teçhizatın kullanımını gerektiren sağlık hizmetleri, ücretsiz sağlık hizmetlerinin dışında tutulacak ve uzun süreli tedavi, ilaç ve diğer

her türlü sağlık hizmetleri için yapılan tüm harcamalar ile hastalanan kişinin ülkesine gönderilme masrafları Gönderen Devlet tarafından ödenecektir.

4. Sivil kurumlarca sağlanan sağlık hizmetlerine ilişkin her türlü gider personelin kendisi tarafından ödenecektir.

MADDE-XII MALİ HUSUSLAR

1. Bu Anlaşmanın kapsamında bulunan iş birliği faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Personelin özlük hakları, ücreti ve diğer mali haklarından, Gönderen Devlet sorumlu olacaktır.

2. Faaliyetlerin ücretsiz olarak veya cari/indirilmiş ücret karşılığında düzenlenmesine Kabul Eden Devlet karar verecektir.

3. Misafir Personel Kabul Eden Devleti kesin olarak terk ederken kendi borçları ile Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin borçlarını tasfiye edecektir. Acil geri çekme halinde, Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireylerinin borçları Kabul Eden Devlet tarafından düzenlenecek faturaya istinaden Gönderen Devlet tarafından ödenecektir.

4. Misafir Personel ve Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri, giriş, kalış ve çıkışları süresince, Kabul Eden Devletin yürürlükteki vergi mevzuatına tabi olacaklardır.

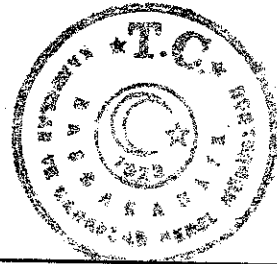
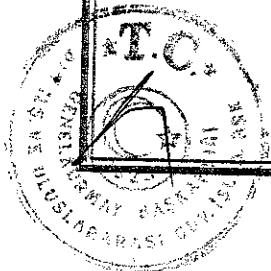
MADDE-XIII GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Personel ile Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri, Kabul Eden Devletin ülkesinde, Kabul Eden Devletin yabancıların ikamet ve seyahatleri hakkındaki düzenlemelerine tabi olacaklardır.

2. Misafir Personel ile Bakmakla Yükümlü Olunan Aile Bireyleri, Kabul Eden Devletin ülkesine giriş ve çıkışlarda bu devletin pasaport ve gümrük ile ilgili düzenlemelerine tabi olacaklardır. Ancak, Kabul Eden Devlet, kendi mevzuatı çerçevesinde mümkün olan tüm idari kolaylıkları sağlayacaktır.

MADDE-XIV TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN DOĞAN TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşmanın hükümleri, Tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan doğan taahhütlerini etkilemeyecek ve diğer devletlerin çıkarlarına, güvenliklerine ve ülke bütünlüklerine karşı kullanılmayacaktır.

MADDE-XV
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜLMESİ

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasından veya yorumlanmasından doğan herhangi bir uyuşmazlık taraflar arasında en alt düzeyde istişare ve görüşmeler yoluyla çözülecek ve bu uyuşmazlıklar çözülmesi maksadıyla herhangi bir ulusal, uluslararası mahkemeye veya üçüncü tarafa intikal ettirilmeyecektir.
2. Uyuşmazlık 60 gün içinde çözümlenemezse, Taraflar 30 gün içinde görüşmelere başlayacaktır. Müteakip 60 gün içinde çözüm sağlanamadığı takdirde Taraflardan her biri 90 gün önceden diplomatik yollarla yazılı bir bildirimde bulunmak suretiyle bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir.

MADDE-XVI
TADİL VE GÖZDEN GEÇİRME

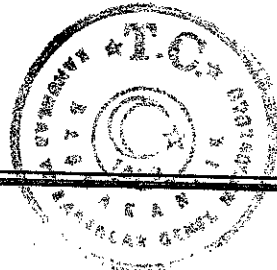
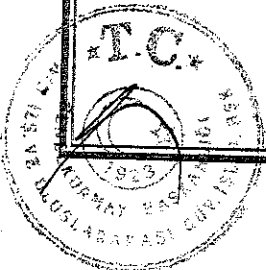
Taraflardan her biri gerektiğinde Anlaşmanın değiştirilmesi veya gözden geçirilmesini diplomatik yollarla önerebilecektir. Yazılı önerinin alındığı tarihten itibaren 30 gün içerisinde görüşmeler başlayacaktır. 60 gün içerisinde bir sonuca varılamaz ise, Taraflardan her biri diplomatik yollarla 90 günlük yazılı bir ön bildirim ile bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir. Üzerinde mutabık kalınan tadil veya değişiklikler, işbu Anlaşmanın yürürlüğe girişini düzenleyen Madde XVIII'de belirtilen usul uyarınca yürürlüğe girecektir.

MADDE-XVII
YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 5 yıllık süre için yürürlükte kalacaktır.
2. Bu Anlaşma, süresinin bitiminden 90 gün öncesinden taraflardan biri Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini diğer tarafa diplomatik yollarla yazılı olarak bildirmediği takdirde, birer yıllık süreler için kendiliğinden uzayacaktır.
3. Taraflardan biri, diğer tarafın bu Anlaşmanın hükümlerini yerine getirmediği sonucuna vardığı takdirde, yazılı olarak görüşme önerisinde bulunabilecektir. Görüşmeler bu amaçla yapılan yazılı bildirimin yapıldığı tarihten itibaren en geç 30 gün içinde başlatılacaktır. 60 gün içinde görüşmelerde bir sonuca varılamazsa, Taraflardan herhangi biri, diplomatik yollarla 90 günlük yazılı bir ön bildirim ile bu Anlaşmayı sona erdirebilecektir.
4. Bu Anlaşmanın sona ermesi devam eden programları ve faaliyetleri etkilemeyecektir.

MADDE-XVIII
ONAY VE YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma, Tarafların Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerini tamamladığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

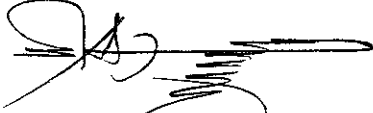
MADDE-XIX
METİN VE İMZA

İşbu Anlaşma, 24 Aralık 2009 tarihinde, Ankara/Türkiye'de, Türkçe, Arnavutça, Sırpça ve İngilizce dillerinde, her biri eşit derecede geçerli olmak üzere ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. Yorum farklılıkları halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

İMZA :

İSİM : Orgeneral, Aslan GÜNER

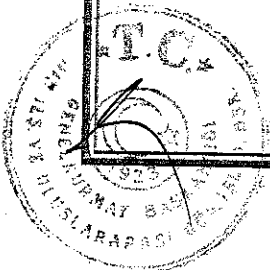
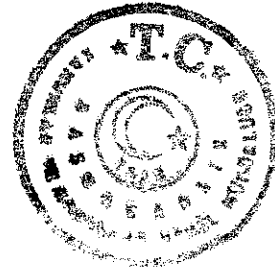
UNVAN : Genelkurmay İl nci Başkanı

İMZA :

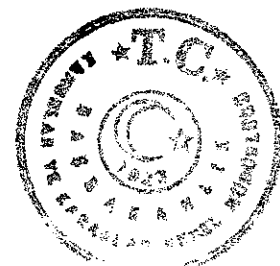
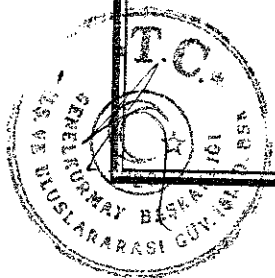

İSİM : Fehmi MUJOTA

UNVAN : Güvenlik Gücü Bakanı

FRAMEWORK AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF KOSOVO
ON COOPERATION
IN MILITARY FIELDS OF TRAINING,
TECHNIQUE AND SCIENCE

**FRAMEWORK AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF KOSOVO ON COOPERATION IN MILITARY
FIELDS OF TRAINING, TECHNIQUE AND SCIENCE**

The Government of the Republic of Turkey and The Government of the Republic of Kosovo, [hereinafter referred to as the "Party" or the "Parties"];

Reaffirming their commitment to the aims and principles of the United Nations Charter,

Emphasizing the fact that the cooperation of the Parties in various military fields on the basis of sovereignty of both sides, principles of equality and mutual respect will contribute to the common interests of both nations and economic efficiency,

Stressing the need for improving the existing friendly relations between both nations on the basis of the national laws, International Rules and Agreements,

Have agreed as follows:

**ARTICLE-I
PURPOSE**

The purpose of this Agreement is to provide a framework for the relations and develop the cooperation between the Parties in the fields specified in Article IV and in other fields that may be agreed upon by the Parties within the boundaries of the responsibilities of the competent authorities.

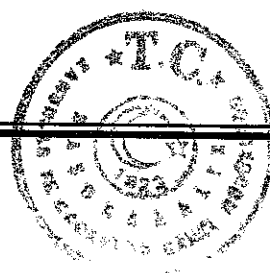
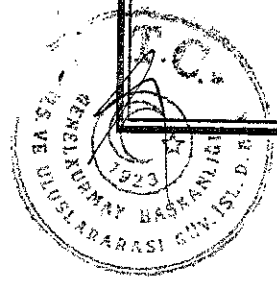
**ARTICLE-II
SCOPE**

This Agreement covers the exchange of personnel, material, equipment, information and experience in the fields set out in Article IV and in other fields as may be agreed upon in complementary and implementation agreements, memorandum of understandings, protocols and other arrangements to be made on the basis of this Agreement.

**ARTICLE-III
DEFINITIONS**

The definitions used in this Agreement have the following meanings:

1. The **Sending State** means the State that sends personnel, material and equipment to the Receiving State for the purposes of this Agreement.
2. The **Receiving State** means the State in the territory of which the personnel, material and equipment of the Sending State are deployed for the purpose of implementing this Agreement.
3. The **Guest Personnel** means the military or civilian persons sent by either Party to the other Party for the purposes of this Agreement.
4. The **Dependants** mean the spouses and children of the Guest Personnel whom he or she is responsible to look after them in accordance with his/her respective national legislation.

5. The **Senior Personnel** means the most senior personnel of the guest group who is appointed in accordance with the national legislation of the Sending State to supervise the activities of the military/security civilian group sent within the scope of this Agreement.
6. The **Cooperation** means the activities jointly organized by the Parties within the framework of this agreement.
7. The **Military** means, the activities of Turkish Armed Forces for the Republic of Turkey, the activities of Kosovo Security Force for the Republic of Kosovo.

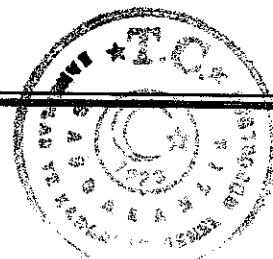
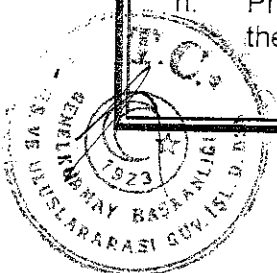
ARTICLE-IV FIELDS OF MILITARY COOPERATION

Cooperation between the Parties may include the following fields:

1. Cooperation in military training and education,
2. Cooperation between the military institutions and contact visits,
3. Sending observers to the exercises,
4. Cooperation in defence industry,
5. Cooperation between the Turkish Armed Forces and the Kosovo Security Force,
6. The organizational structure of the Turkish Armed Forces/Kosovo Security Force, and the structure and equipments of military units, personnel management,
7. Cooperation in military intelligence,
8. Cooperation in the field of logistics and logistical systems,
9. Cooperation in military medicine and health services,
10. Military history, archives, publications and museums,
11. Cooperation on communications, electronics and information systems,
12. Cooperation in peacekeeping and humanitarian aid operations,
13. Exchange of information on military legal systems,
14. Cooperation in the field of cartography, hydrography and military-geography,
15. Exchange of personnel for professional development,
16. Cooperation in military scientific and technological researches,
17. Social, sportive and cultural activities,
18. Other areas to be agreed upon by the Parties.

ARTICLE-V IMPLEMENTATION AND PRINCIPLES OF COOPERATION

1. In accordance with the decision of the Parties, the co-operation may be accomplished in the following forms:
 - a. Meetings and visits of the Ministers of Defence, Chiefs of Staff and their deputies or other officials authorized by the Parties,
 - b. Exchange of experience between the experts of the Parties in various fields of activities,
 - c. Organizing training courses and instructions in free of charge or at current/reduced charges in military units, headquarters and institutions,
 - d. Contacts between similar military institutions,
 - e. Organization of joint discussions, consultations, meetings and participation in courses, symposia and conferences,
 - f. Participating in military exercises including real firing exercises, participating in military exercises as observers, organizing joint exercises,
 - g. Exchange of information and training materials,
 - h. Providing mutual logistical support and exchanging munitions, materials and services in the form of grant or with a charge.

2. The Parties may conclude complementary and implementation agreements, memorandums of understanding, protocols and arrangements for the implementation of this Agreement.

ARTICLE-VI COMPETENT AUTHORITIES AND ANNUAL IMPLEMENTATION PLAN

1. The competent authorities for the implementation of this Agreement are:

For The Government of the Republic of Turkey : The General Staff of the Republic of Turkey.

For The Government of the Republic of Kosovo : The Ministry for the Security Force of Kosovo.

2. The Parties shall prepare Annual Implementation Plan for joint activities for the implementation of this Agreement. The Annual Implementation Plans shall include the name, scope, type, date, place, the executing institutions, financial aspects and other details of the activities that will be carried out.

3. The cooperation shall be realized by taking into consideration the mutual interests and needs of the Parties on the basis of reciprocity.

4. The materials, technical information and documents exchanged in the form of grant or in return for pay, or produced jointly by the Parties in accordance with this Agreement, other agreements or protocols shall not be transferred to a third country without prior mutual consent.

5. The cooperation between the Parties shall be strengthened through reciprocal visits at all levels mentioned in the Annual Implementation Plans.

ARTICLE VII SECURITY OF CLASSIFIED INFORMATION AND MATERIAL

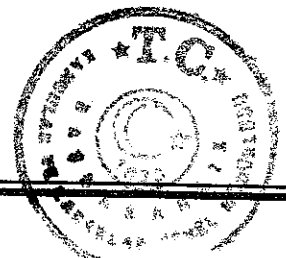
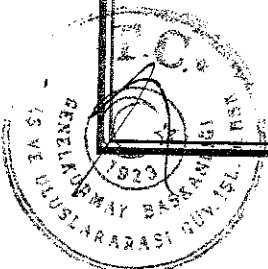
1. All classified information, documents, physical and intellectual property rights and the military material procured or produced under this Agreement shall be exchanged, used and protected for their purposes according to subsequent agreements or arrangements concluded between the Parties.

2. The Parties shall protect and preserve the information and material exchanged under this Agreement by giving them equal classification status.

3. The Parties shall not use the information and materials exchanged under this Agreement against each other.

4. The classified information and materials shall not be disclosed to a third party without the prior written consent of the Party which provided them.

5. The classified information and materials shall be exchanged only through governmental channels or other channels approved by the assigned security authorities of the Parties. The classification status of the information shall be determined by the Party, which provides the information.

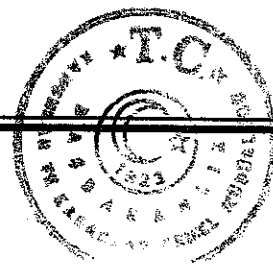
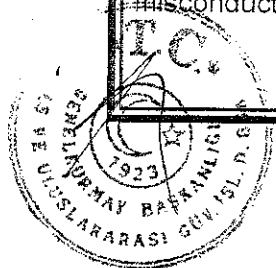
6. The Parties shall continue to be responsible for the protection and prevention of the lifting of the classified status of the exchanged classified information and material even after the termination of this Agreement.
7. The Parties shall respect the rights and rules governing patents, copyrights and commercial secrets in their cooperation activities.
8. Separate security agreement on the transfer, usage and protection of classified information and material exchange within the scope of the Agreement could be signed under the responsibility of authorities which are authorized for each of the areas of cooperation mentioned in Article IV.
9. Classifications are categorized as Top Secret, Secret, Confidential, Restricted and Unclassified.
10. The Parties may impose restrictions on matters involving national secrets.

ARTICLE VIII LEGAL MATTERS

1. Guest Personnel and their Dependants shall be subject to the existing laws and regulations of the Receiving State during their presence in the territory of the Receiving State including their entry, stay and departure; and they shall be under the jurisdiction of the Receiving State. In cases where the jurisdiction of the Receiving State is exercised and the verdict envisages a penalty, which does not exist in the legislation of the Sending State, a type of penalty, which exists in the legislation of both States or which is suitable for the Parties shall be applied.
2. In case that any of the Guest Personnel or their Dependants is arrested, the Receiving State shall promptly inform the Sending State of this situation.
3. In case that any of the Guest Personnel or their Dependants faces a legal investigation or trial in the Receiving State, he or she shall be entitled to all the generally accepted legal protection, which shall be no less than the one enjoyed by the nationals of the Receiving State.
4. The activities of the Guest Personnel could be terminated if they violate the law of the Receiving State.
5. The Sending State shall retain exclusive disciplinary jurisdiction over the Guest Personnel within the territory of the Receiving State. However, the military authorities of the Receiving State may give orders to the Guest Personnel under their command as they may be required by the duty.
6. Senior Personnel of the Sending State is authorized to apply disciplinary measures on their personnel in accordance with the provisions of their respective military service and disciplinary laws.

ARTICLE IX COMPENSATION CLAIMS

1. The laws and legislation of the Receiving State shall be applied to the damages and losses, including third party claims, inflicted on persons, goods and environment during the implementation of this Agreement (no matter whether there is gross negligence or wilful misconduct). The Parties shall jointly determine whether or not such a case has arisen out of gross negligence or wilful misconduct.

2. Unless there is gross negligence or wilful misconduct, the Parties shall not lodge compensation claims to each other for the injury or death of their personnel during the implementation of the activities under this Agreement.

3. Unless resulted from gross negligence or wilful misconduct, the Parties shall not lodge compensation claims to each other for the damages and losses inflicted on goods and environment.

ARTICLE X ADMINISTRATIVE MATTERS

1. The Guest Personnel and their Dependants shall not enjoy diplomatic immunities and privileges.

2. Unless otherwise mutually agreed upon by the Parties, the Receiving State shall not assign duties to the Guest Personnel other than those specified in this Agreement or in subsequent agreements and arrangements.

3. The Guest Personnel shall be subject to the same administrative treatment as their counterparts in the Receiving State.

4. The military personnel of the Sending State shall have the right to wear their own national uniform unless otherwise agreed in other memorandums of understanding, protocols and technical arrangements signed within the framework of this Agreement. The Receiving State shall provide the necessary equipments needed for the performance of an activity during the duty.

5. The Sending State reserves the right to call back its personnel when it deems it necessary. The Receiving State shall take the necessary measures as soon as possible to ensure the return of the said personnel when it receives such a request from the Sending State.

6. Exceptional administrative matters shall be specified in other memorandums of understanding, protocols or technical arrangements that may be signed within the framework of this Agreement.

7. All the Guest Personnel and their Dependants may benefit from the officer's clubs and military commissaries within the boundaries of the regulations of the Receiving State on the same conditions of the Receiving State personnel and their Dependants.

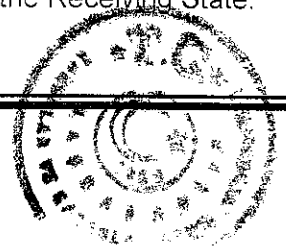
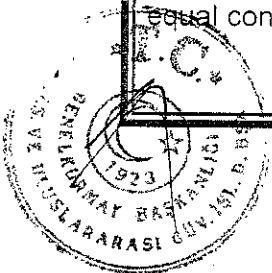
8. In case that any of the Guest Personnel or any of their Dependants dies, the Receiving State shall inform the Sending State, transport the body to the nearest international airport within its territory and take other measures including medical protection until the body is transferred.

9. The Guest Personnel shall avoid the actions that may harm the environment, pay utmost attention to the prevention of environmental pollution and comply with the regulations of Receiving State on this matter.

ARTICLE-XI MEDICAL SERVICES

1. The Guest Personnel will be medically fit to conduct any activity pursuant to this Agreement .

2. Guest Personnel and their Dependants shall benefit from the medical care, first aid and urgent dental care facilities in the military hospitals of the Receiving State without any charge and in the equal conditions that provided for the military personnel and their families of the Receiving State.

3. Unless otherwise mutually determined in the subagreements pursuant to this Agreement, medical care requiring dental prosthesis, visual, audio and other auxiliary equipment shall be excluded from free medical service and all expenses for long term medical treatment, medicine, every other kind of medical services and the sending costs of the patients back to their country shall be paid by the Sending State.

4. The cost of any expenses related to the medical services provided from civilian institutions shall be paid by the Guest Personnel.

ARTICLE-XII FINANCIAL MATTERS

1. The Sending State shall be liable for the personal rights, salaries and other financial rights of the Guest Personnel assigned for the implementation of cooperation activities under this Agreement.

2. The Receiving State shall decide whether the activities are organized free of charge or at current/reduced charges.

3. The Guest Personnel shall clear their own debts and those of their dependants' when they leave the Receiving State permanently. In case of an emergency withdrawal, the debts of the Guest Personnel and those of their Dependants shall be paid by the Sending State according to the invoice issued by the Receiving State.

4. The Guest Personnel and their Dependants shall be subject to the tax laws prevailing in the Receiving State during their entry, stay and departure.

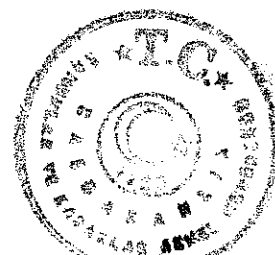
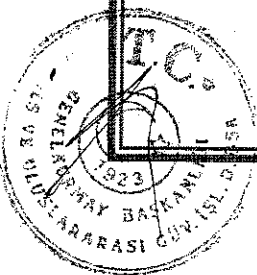
ARTICLE XIII CUSTOMS AND PASSPORT PROCEDURES

1. The Guest Personnel and their Dependants shall be subject to the regulations of the Receiving State governing foreigners' residence and travel in the territory of the Receiving State.

2. The Guest Personnel and their Dependants shall be subject to the customs and passport regulations of the Receiving State during their entry into and departure from that State. However, the Receiving State shall provide all possible administrative facilities within the boundaries of its legislation.

ARTICLE XIV THE COMMITMENTS OF THE PARTIES IN ACCORDANCE WITH OTHER INTERNATIONAL AGREEMENTS

The provisions of this Agreement shall not undermine the commitments of the Parties originating from other international agreements and shall not be used against the interests, security and territorial integrity of other States.

**ARTICLE XV
SETTLEMENT OF DISPUTES**

1. Any dispute arising out of the implementation or interpretation of this Agreement shall be resolved by consultations and negotiations between the Parties at the possible lowest level and shall not be referred for settlement to any national or international tribunal or to any third party.
2. If the dispute is not resolved within 60 days, the Parties shall begin negotiations within 30 days. If no solution is achieved within the following 60 days, either Party may terminate this Agreement by means of a prior written notice of 90 days.

**ARTICLE XVI
AMENDMENT AND REVISION**

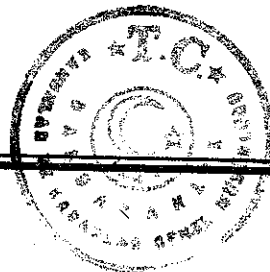
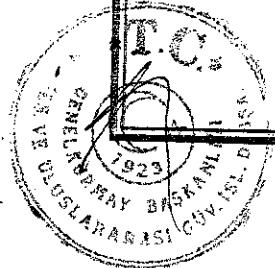
Both Parties may propose through diplomatic channels amendments to or revision of the Agreement if so required. Negotiations shall start within 30 days after receipt of a written proposal. If no solution is achieved within 60 days, either Party may terminate this Agreement with a prior written notification of 90 days through diplomatic channels. Agreed amendments or revisions shall enter into force in accordance with the procedure set forth in Article XVIII governing the entry into force of this Agreement.

**ARTICLE XVII
DURATION AND TERMINATION**

1. This Agreement shall remain in force for a period of five years from the date of its entry into force.
2. This Agreement shall be extended automatically for successive periods of one year, unless one of the Parties notifies the other in writing through diplomatic channels of its intention to terminate the Agreement 90 days prior to its expiration.
3. If one of the Parties comes to a conclusion that the other Party is not observing the provisions of this Agreement, it may then suggest to hold consultations. The Consultations will commence within 30 days after receipt of written notification. If no compromise is reached in consultations within 60 days, either Party may terminate this Agreement with a prior written notification of 90 days through diplomatic channels.
4. The termination of this Agreement shall not affect ongoing programs and activities.

**ARTICLE XVIII
RATIFICATION AND ENTRY INTO FORCE**

This Agreement shall enter into force on the date of receipt of the last written notification by which the Parties notify each other, through diplomatic channels, of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of the Agreement.

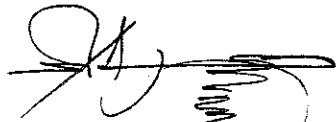
ARTICLE XIX
TEXT AND SIGNATURE

Done in Ankara/Turkey, on December 24, 2009, in two original copies in the Turkish, Albanian, Serbian and English languages, all texts being equally authentic. In case of differences of interpretation, the English text shall prevail.

ON BEHALF OF THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY

ON BEHALF OF THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF KOSOVO

SIGNATURE :

NAME : General, Aslan GÜNER

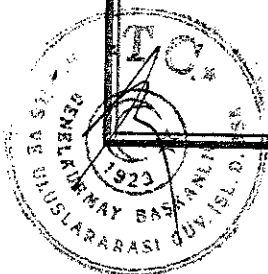
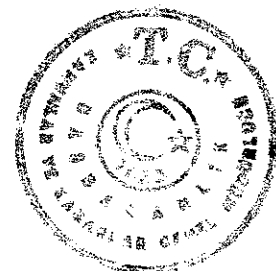
TITLE : Deputy Chief of the Turkish
General Staff

SIGNATURE :

NAME : Fehmi MUJOTA

TITLE : Minister of Security Force

MARRËVESHJE BASHKPUNIMI

NË MES TË

QEVERISË SË REPUBLIKËS SË TURQISË

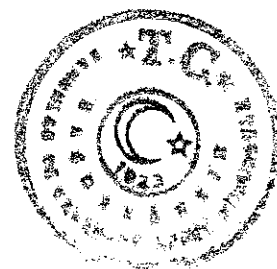
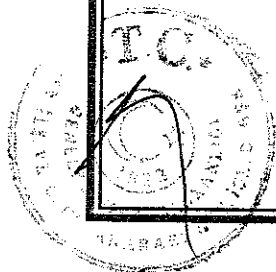
DHE

QEVERISË SË REPUBLIKËS SË KOSOVËS

PËR BASHKËPUNIM

NË FUSHAT USHTARAKE TË TRAJNIMEVE,

TEKNIKËS DHE SHKENËS

KORNIZË E MARRËVESHJES NË MES TË QEVERISË SË REPUBLIKËS SË TURQISË DHE QEVERISË SË REPUBLIKËS SË KOSOVËS PËR BASHKËPUNIM NË FUSHAT USHTARAKE TË TRAJNIMEVE, TEKNIKËS DHE SHKENCËS

Qeveria e Republikës së Turqisë dhe Qeveria e Republikës së Kosovës, [më tutje referohet si "Pala / Palët"]

Ripohojnë zotimin e tyre ndaj qëllimeve dhe parimeve të Kartës së Kombeve të Bashkuara

Theksimi i faktit se bashkëpunimi i palëve do të kontribuojë në interesat e përbashkëta të të dyja kombeve dhe efikasitetit ekonomik në fushat e ndryshme ushtarake, në bazë të sovranitetit të të dyja palëve, parimeve të barazisë dhe respektit reciprok.

Theksimi i nevojës për përmirësimin e marrëdhënieve ekzistuese miqësore në mes të dy kombeve në bazë të ligjeve kombëtare, Rregulloreve dhe Marrëveshjeve ndërkombëtare,

Janë pajtuar si vijon:

NENI – I QËLLIMI

Qëllimi i kësaj Marrëveshjeje është që të krijojë një kornizë për marrëdhëniet në mes të Palëve dhe të sigurojë bashkëpunimin në mes tyre, brenda përgjegjësiwe përkatëse të autoriteteve kompetente në fushat që janë të përmbledhura në Nenin IV.

NENI – II FUSHËVEPRIMI

Kjo Marrëveshje përfshin shkëmbimin e personelit, materialit, pajisjeve, informatave dhe përvojës në fushat që janë në Nenin IV, dhe në fushat tjera sipas marrëveshjeve plotësuese dhe zbatuese, memorandumave të mirëkuptimit, protokolleve dhe marrëveshjeve tjera që bëhen në bazë të kësaj marrëveshjeje.

NENI – III PËRKUFIZIMET

Përkufizimet e përdorura në këtë Marrëveshje kanë kuptimin:

1. **Shteti dërgues** nënkupton Shtetin që e dërgon personelin, materialin dhe pajisjet në Shtetin pranues për qëllime të kësaj Marrëveshjeje.
2. **Shteti pranues** nënkupton Shtetin, në territorin e të cilit, është dërguar personeli, materiali dhe pajisjet e Shtetit dërgues me qëllim që të zbatohet kjo Marrëveshjeje.
3. **Personeli mysafir** nënkupton zyrtarët ushtarak ose civil të dërguar nga njëra ose tjetra palë për qëllime të kësaj marrëveshjeje.
4. **Vartësit** nënkuptojnë bashkëshortin/bashkëshorten dhe fëmijët e Personelit mysafir, të cilët janë përgjegjës që të kujdesen për ta, në pajtim me legjislacionin e tyre kombëtar.
5. **Personeli i lartë** nënkupton pjesën më të madhe të personelit të lartë të grupit mysafir, i cili është emëruar në pajtim me legjislacionin kombëtar të shtetit dërgues dhe i cili shërben për të mbikëqyrur aktivitetet e grupit civil ushtarak brenda fushëveprimit të kësaj marrëveshjeje.
6. **Bashkëpunimi** nënkupton aktivitetet brenda e kornizës së kësaj Marrëveshjeje bazuar në reciprocitet, sipas çështjeve të përcaktuara nga legjislacioni kombëtar i palëve.
7. **Termi ushtri** ka kuptimin, aktivitetet e Forcave të Armatosura Turke për Republikën e Turqisë, dhe aktivitetet e Forcës së Sigurisë së Kosovës për Republikën e Kosovës.

NENI – IV
FUSHAT E BASHKËPUNIMIT USHTARAK

Bashkëpunimi në mes të palëve mund të përfshijë fushat si më poshtë:

1. Bashkëpunimi për trajnim ushtarak dhe arsimim,
2. Bashkëpunimi në mes të institucioneve ushtarake dhe vizitave të kontaktit,
3. Dërgimi i vëzhguesve nëpër ushtrime,
4. Bashkëpunimi në industrinë e mbrojtjes,
5. Bashkëpunimi në mes Forcave të Armatosura Turke dhe Forcës së Sigurisë së Kosovës,
6. Struktura organizuese e Forcave të Armatosura Turke/ Forcës së Sigurisë së Kosovës si dhe struktura dhe pajimet e njësive ushtarake, menaxhimin e personelit,
7. Bashkëpunimi në inteligjencën ushtarake,
8. Bashkëpunimi në fushën e logjistikave dhe sistemeve logjistike,
9. Bashkëpunimi në shërbimet mjekësore e shëndetësore ushtarake,
10. Historia ushtarake, arkivat, botimet dhe muzetë,
11. Bashkëpunimi në sistemet komunikuese, elektronike dhe informative,
12. Bashkëpunimi në ruajtjen e paqes dhe operacioneve humanitare,
13. Shkëmbimi i informatave në sistemin ligjor ushtarak,
14. Bashkëpunimi në fushën e hartografisë dhe gjeografisë ushtarake,
15. Shkëmbimi i personelit për zhvillim profesional,
16. Bashkëpunimi në hulumtimin shkencor e teknologjik ushtarak,
17. Aktivitetet sociale, sportive e kulturore,
18. Fushat tjera që arrihen në mes të palëve.

NENI – V
ZBATIMI DHE PARIMET E BASHKËPUNIMIT

1. Në pajtim me vendimin e Palëve, bashkëpunimi mund të përmbushet në mënyrat si më poshtë:
 - a. Takimet dhe vizitat e Ministrave të Mbrojtjes, Shefave të Shtabit dhe zëvendësit e tyre ose zyrtarët tjerë të autorizuar nga palët,
 - b. Shkëmbimi i përvojës në mes të ekspertëve të palëve në fusha të ndryshme të aktiviteteve,
 - c. Organizimi i kurseve trajnuese dhe udhëzuese pa pagesë ose me çmime aktuale/të reduktuara në njësitë ushtarake, shtabeve të përgjithshme dhe institucioneve.
 - d. Kontaktet në mes të institucioneve të ngjashme ushtarake,
 - e. Organizimet e diskutimeve, konsultimeve, pjesëmarrjes dhe takimeve të përbashkëta në kurse, simpoziume dhe konferenca,
 - f. Pjesëmarrja në ushtrimet ushtarake duke përfshirë ushtrimet me hapje të zjarrit, pjesëmarrja në ushtrimet ushtarake si vëzhgues, organizimi i ushtrimeve të përbashkëta.
 - g. Shkëmbimi i informatave dhe materialeve të trajnimit,
 - h. Ofrimi i përkrahjes së ndërsjellë logjistike dhe këmbimi i municioneve, materialeve dhe shërbimeve si dhuratë ose me pagesë.
2. Palët mund të vijnë në përfundim të marrëveshjeve plotësuese dhe zbatuese, memorandumeve të mirëkuptimit, protokolleve dhe marrëveshjeve për zbatimin e këtij Memorandumi.

NENI – VI
AUTORITETET KOMPETENTE DHE PLANI VJETOR I ZBATIMIT

1. Autoritetet kompetente për zbatimin e kësaj Marrëveshje janë:

Për Qeverinë e Republikës së Turqisë :
Për Qeverinë e Republikës së Kosovës :

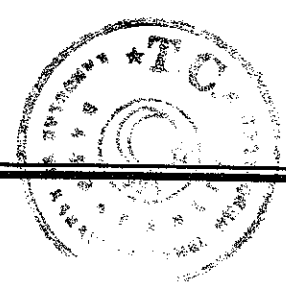
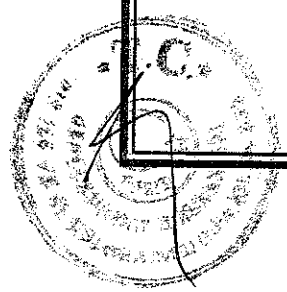
Shtabi i Përgjithshëm i Republikës së Turqisë
Ministria e Forcës së Sigurisë së Kosovës

2. Palët duhet të përgatisin Planin vetor të zbatimit për aktivitetet e përbashkëta për zbatimin e kësaj Marrëveshjeje. Plan i vjetor i zbatimit përfshin emrin dhe qëllimin e aktivitetit, formën, kohën dhe vendin e realizimit, institucionet ekzekutuese, çështjet financiare si dhe hollësitë tjera të cilat do të realizohen.
3. Zbatimi i kësaj Marrëveshjeje realizohet duke marrë parasysh interesat dhe nevojat reciproke të Palëve në bazë të parimit të reciprocitetit.
4. Materiali, informatat teknike dhe dokumentet të cilat duhet t'i shkëmbejnë palët si donacione ose shitje ose bashkëprodhime në pajtim me këtë Marrëveshje ose protokollet ose marrëveshjet tjera, nuk duhet të transferohen tek shteti i tretë pa pëlqimin paraprak.
5. Bashkëpunimi në mes të palëve, duhet të forcohet te secili nivel përmes vizitave reciproke që përfshihen në Planin vjetor të zbatimit.

NENI – VII

SIGURIA E INFORMATAVE DHE MATERIALIT KONFIDENCIAL

1. Të gjitha informatat e klasifikuara, dokumentet, të drejtat e pronës së ligjit mental dhe fizik dhe materiali ushtarak i siguruar ose i prodhuar nën këtë Marrëveshje duhet të shkëmbehet, përdoret dhe të mbrohet për qëllimin e tyre sipas marrëveshjeve pasuese apo marrëveshjeve të konkluduara në mes të palëve.
2. Palët duhet të mbrojnë dhe të ruajnë informatat dhe materialin e shkëmbyer nën këtë Marrëveshje duke iu dhënë atyre status të barabartë të klasifikimit.
3. Informatat dhe materialet e shkëmbyera nën këtë Marrëveshje nuk duhet të përdoren nga palët kundër njëra – tjetrës.
4. Informatat dhe materiali i klasifikuar nuk duhet të tregohen tek pala e tretë pa miratimin paraprak në formë të shkruar të palëve.
5. Informatat dhe materiali i klasifikuar duhet të shkëmbehen vetëm nga kanalet qeveritare ose kanalet tjera të miratuara nga autoritetet e caktuara të sigurisë së palëve. Statusi i klasifikimit të informatave duhet të përcaktohet nga pala e cila e jep informatën.
6. Madje edhe pas përfundimit të kësaj marrëveshjeje, palët duhet të vazhdojnë të jenë përgjegjëse për mbrojtjen dhe parandalimin e ngritjes së statusit të klasifikimit të informatave dhe materialit të klasifikuar të shkëmbyer.
7. Palët duhet të respektojnë të drejtat dhe rregullat e licencës, të drejtat e autorit dhe sekretet komerciale në aktivitetet e tyre të bashkëpunimit.
8. Marrëveshja e ndarë e sigurisë mbi transferimin, përdorimi dhe mbrojtja e informatave dhe materialit klasifikuar i shkëmbyer në kuadër të kësaj Marrëveshjeje mund të nënshkruhet nën përgjegjësinë e autoriteteve të cilat janë të autorizuar për secilën fushë të bashkëpunimit të përmendur në nenin IV.
9. Klasifikimet janë të kategorizuara si Top sekret, sekrete, konfidenciale, të kufizuara dhe jo sekrete.
10. Palët mund të vënë kufizime në çështjet ku janë të përfshira sekretet kombëtare.

NENI – VIII ÇËSHTJET LIGJORE

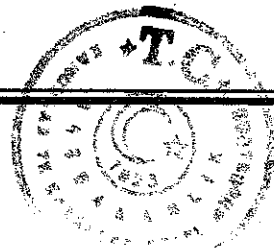
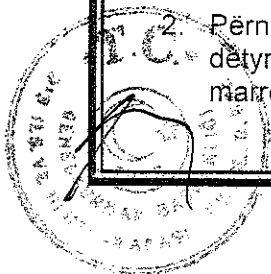
1. Personeli mysafir dhe vartësit e tyre duhet t'i nënshtrohen ligjeve dhe rregullave ekzistuese të Shtetit Pranues gjatë prezencës së tyre në Shtetin pranues duke përfshirë hyrjen, qëndrimin dhe largimin; dhe ata duhet të jenë nën juridiksionin e Shtetit pranues. Në rastet kur juridiksioni i Shtetit pranues zbatohet dhe vendimi parasheh dënim, i cili nuk ekziston në legjislacionin e Shtetit dërgues, atëherë duhet të aplikohet lloji i dënimit, i cili ekziston në legjislacionin e të dyja shteteve ose i cili është i përshtatshëm për palët.
2. Në rast të arrestimit të ndonjë personi të Personelit mysafir ose vartësve të tyre, Shteti pranues duhet ta njoftojë menjëherë Shtetin dërgues për këtë situatë.
3. Në rastet kur ndonjëri prej Personelit mysafir apo vartësit e tyre ballafaqohen me hetim ligjor ose gjykim në Shtetin pranues, atëherë ai/ajo duhet të ketë të drejtën e plotë të mbrojtjes ligjore, e cila nuk duhet të jetë më e mangët se sa ajo që e gëzojnë vendasit e Shtetit pranues.
4. Aktivitetet e Personelit mysafir mund të ndërpriten nëse ata e thyejnë ligjin e Shtetit pranues.
5. E drejta për të ushtruar juridiksion disiplinor ndaj personelit mysafir brenda territorit të Shteti pranues i takon vetëm Shtetit dërgues. Megjithatë, autoritetet ushtarake / të sigurisë të Shtetit pranues mund t'i japin urdhra personelit mysafir nën komandën e tyre, meqë ato mund të kërkohen sipas detyrës.
6. Zyrtarët e lartë të Shtetit dërgues kanë të drejtë të marrin masa disiplinore ndaj personelit të tyre në pajtim me dispozitat e shërbimit të tyre ushtarak dhe ligjeve disiplinore.

NENI –IX KËRKESAT E KOMPENSIMIT

1. Ligjet dhe legjislacioni i Shtetit dërgues duhet të jetë i aplikueshëm për dëmet dhe humbjet, duke përfshirë edhe kërkesat e palës së tretë, shkaktuar në njerëz, mallra dhe mjedis gjatë implementimit të kësaj Marrëveshje (pa marrë parasysh nëse ka mospërfillje të madhe apo sjellje të keqe me paramendim). Palët duhet ta përcaktojnë së bashku nëse një rast i tillë është bërë ose jo për shkak të mospërfilljes së madhe apo sjelljes së keqe me paramendim.
2. Nuk do të kërkohet ndonjë dëmshpërblim nga Shteti dërgues në rast lëndimi apo vdekjeje të personelit të vet gjatë kryerjes së aktiviteteve në kuadër të kësaj Marrëveshje. Kjo gjë mund të bëhet vetëm nëse ka mospërfillje të rëndë ose sjellje të keqe me paramendim, të cilat mund t'i ngarkohen palës tjetër.
3. Palët do të kërkojnë dëmshpërblim nga njëra – tjetra për dëmet dhe humbjet e shkaktuara në mallra dhe mjedis, vetëm atëherë kur rezulton si pasojë e mospërfilljes ose sjelljes së keqe me paramendim.

NENI – X ÇËSHTJET ADMINISTRATIVE

1. Personeli Mysafir dhe familjet e tyre nuk i gëzojnë imunitetet / privilegjet diplomatike.
2. Përndryshe, nëse përcaktohet reciprokisht nga palët, shteti pranues nuk duhet tu caktojë detyra Personelit mysafir ushtarak ndryshe nga ato të specifikuara në këtë Marrëveshje ose marrëveshjet dhe përgatitjet pasuese.

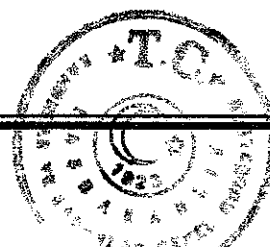
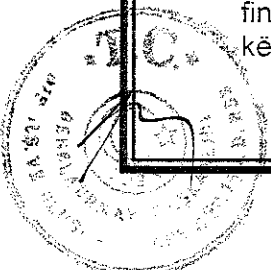
3. Personeli mysafir duhet t'i nënshtrohet tretmanit të njëjtë administrativ sikurse homologët e tyre nën shtetin pranues.
4. Vetëm nëse nuk pajtohen në memorandumet tjera të mirëkuptimit, protokollet dhe marrëveshjet teknike të nënshkruara brenda kornizës së kësaj Marrëveshje, personeli ushtarak i shtetit dërgues do të ketë të drejtën për të veshur uniformat e tyre kombëtare. Shteti dërgues do të ofrojë pajisje të domosdoshme që nevojiten për kryerjen e ndonjë aktiviteti gjatë detyrës.
5. Shteti dërgues ka të drejtën për të tërhequr personelin e vet kur mendon që është e nevojshme. Sa më shpejtë që është e mundur, shteti dërgues merr masa të nevojshme për të siguruar kthimin e personelit të lartpërmendur kur të kërkohet nga shteti dërgues.
6. Çështjet përjashtuese administrative duhet të specifikohen në memorandumet tjera të mirëkuptimit, protokollet ose marrëveshjet teknike që mund të nënshkruhen në kuadër të kornizës së kësaj Marrëveshje.
7. I tërë personeli mysafir dhe vartësit e tyre mund të përfitojnë nga klubet e zyrtarit dhe komisaritet ushtarake brenda kufijve të rregulloreve të shtetit pranues.
8. Në rast vdekje të personelit mysafir dhe vartësve të tyre, shteti pranues duhet ta informojë shtetin dërgues, ta transportojë kufomën tek aeroporti më i afërt ndërkombëtar brenda territorit të vet dhe të marrë masat e duhura të transferimit duke përfshirë mbrojtjen mjekësore përderisa të transferohet.
9. Personeli mysafir duhet t'ju shmanget veprimeve të dëmshme që mund të dëmtojnë ambientin, t'i kushtojë vëmendje maksimale parandalimit të ndotjes së ambientit dhe të pajtohet me rregulloret e Shtetit pranues për këtë çështje.

NENI – XI SHËRBIMET MJEKËSORE

1. Personeli mysafir duhet të jetën në gjende të mirë shëndetësore në mënyrë që të përcjellë aktivitetin në bazë të kësaj Marrëveshje.
2. Personeli mysafir dhe vartësit e tyre duhet të përfitojnë pa ndonjë pagesë nga kujdesi mjekësor, ndihma e parë dhe kujdesi dental në spitalet ushtarake të shtetit pranues dhe në kushte të barabarta që ofrojnë për personelin ushtarak dhe familjet e tyre të shtetit pranues.
3. Përndryshe, nëse përcaktohet reciprokisht në nën-marrëveshjet si vijnë në këtë Marrëveshje, kujdesi mjekësor që kërkon proteza dentare, vizuale dhe audio dhe pajisje tjera ndihmëse duhet të përjashtohen nga shërbimi mjekësor pa pagesë dhe të gjitha shpenzimet për trajtime mjekësore afatgjata, mjekësia, çdo lloj tjetër i shërbimeve mjekësore dhe kostot e dërguara të pacientëve duhet të paguhën nga shteti dërgues.
4. Kostoja e ndonjë shpenzimi lidhur me shërbimet mjekësore që ofrohen nga institucionet civile duhet të paguhën nga vetë personeli.

NENI – XII ÇËSHTJET FINANCIARE

1. Shteti dërgues duhet të jetë i besueshëm për të drejtat personale, pagat dhe të drejtat tjera financiare të Personelit mysafir të caktuar për zbatimin e aktiviteteve bashkëpunuese nën këtë Marrëveshje.

2. Shteti pranues duhet të vendosë nëse aktivitetet janë organizuar pa pagesë ose me çmimet aktuale / të reduktuara.
3. Personeli mysafir duhet të fshijë borxhet e tyre dhe të vartësve të tyre kur ata largohen përgjithmonë nga Shteti pranues. Në rast të ndonjë tërheqje emergjente, borxhet e Personelit mysafir dhe të vartësve të tyre duhet të paguhen nga Shteti dërgues sipas faturave të lëshuara nga Shteti pranues.
4. Gjatë hyrjes, qëndrimit dhe largimit, Personeli mysafir dhe vartësit e tyre duhet tu nënshtrohen ligjeve tatimore që ekzistojnë në Shtetin pranues.

NENI – XIII DOGANAT DHE PROCEDURAT PËR PASAPORTË

1. Personeli mysafir dhe vartësit e tyre duhet tu nënshtrohen rregulloreve të banimit dhe udhëtimit për të huaj në territorin e Shtetit pranues.
2. Gjatë hyrjes dhe daljes së Personelit mysafir dhe vartësve nga Shteti pranues, në pajtim me legjislacionin e Shtetit pranues, ata duhet tu nënshtrohen procedurave për pasaportë dhe rregulloreve të doganës. Megjithatë, Shteti pranues duhet të ofrojë të gjitha lehtësitë e mundshme administrative brenda kufijve të legjislacionit të vet.

NENI – XIV ZOTIMET E PALËVE NË PAJTIM ME MARRËVESHJET TJERA NDËRKOMBËTARE

Dispozitat e kësaj Marrëveshje nuk duhet të ndikojnë në zotimet e palëve të krijuara nga marrëveshjet tjera ndërkombëtare dhe nuk duhet të shfrytëzohen kundër interesave, sigurisë dhe integritetit territorial të shteteve tjera.

NENI - XV ZGJIDHJA E KONTESTIT

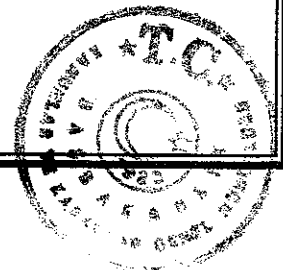
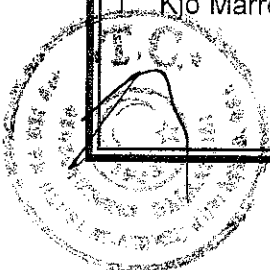
1. Në rast të ndonjë kontesti lidhur me zbatimin ose interpretimin e kësaj Marrëveshje duhet të zgjidhet përmes konsultimeve dhe negociatave në mes të palëve të nivelit të ultë dhe nuk duhet tu referohen ndonjë palë kombëtare, gjykatë ndërkombëtare ose ndonjë palë të tretë të zgjidhjes.
2. Nëse kontesti nuk është zgjidhur brenda 60 ditëve, palët duhet të fillojnë negociatat brenda 30 ditëve dhe nëse nuk është arritur ndonjë rezultat brenda 60 ditëve, atëherë cilado palë mund ta përfundojë këtë Marrëveshje vetëm me njoftim me shkrim prej 90 ditëve.

NENI – XVI AMENDAMENTI DHE RISHIKIMI

Të dyja palët mund të propozojnë përmes kanaleve diplomatike amendamentet ose rishikimet e kësaj Marrëveshje nëse një gjë e tillë kërkohet. Negociatat duhet të fillojnë brenda 30 ditëve nga dita e pranimit të propozimit me shkrim. Nëse nuk arrihet ndonjë rezultat brenda 60 ditëve, cilado palë, përmes kanaleve diplomatike, mund të përfundojë këtë Marrëveshje me anë të njoftimit paraprak me shkrim prej 90 ditëve. Amendamentet ose rishikimet e pranuar duhet të hyjnë në fuqi në pajtim me procedurat të cilat janë të përmendura në Nenin XVIII, nën ky i cili tregon hyrjen në fuqi të kësaj Marrëveshje.

NENI -XVII KOHËZGJATJA DHE PËRFUNDIMI

1. Kjo Marrëveshje mbetet në fuqi për pesë (5) vite nga data e hyrjes në fuqi.

2. Kjo Marrëveshje duhet të zgjatet automatikisht për periudhën pasuese njëvjeçare, vetëm nëse njëra nga palët nuk e njofton palën tjetër me shkrim përmes kanaleve diplomatike për qëllimin e vet të përfundimit të Marrëveshjes 90 ditë para skadimit të saj.
3. Nëse ndonjëra palë vjen në përfundim që pala tjetër nuk po i respekton dispozitat e kësaj Marrëveshjes, atëherë ato mund të sugjerojnë konsultime. Konsultimet do të fillojnë brenda 30 ditëve pas pranimit të njoftimit paraprak me shkrim. Nëse brenda 60 ditëve të ardhshme të bisedimeve nuk ka ndonjë rezultat, atëherë secila palë mund ta përfundojë Marrëveshjen duke bërë njoftim me shkrim prej 90 ditëve përmes kanaleve diplomatike.
4. Përfundimi i kësaj Marrëveshje nuk duhet të ndikojë në programet dhe aktivitetet në vazhdim.

**NENI – XVIII
RATIFIKIMI DHE HYRJA NË FUQI**

Kjo Marrëveshje hyn në fuqi në datën e pranimit të fundit të njoftimit me shkrim, me të cilin palët e njoftojnë njëra-tjetrën, përmes kanaleve diplomatike, për përmbushjen e procedurave të kërkuara të brendshme ligjore për hyrjen në fuqi të Marrëveshjes.

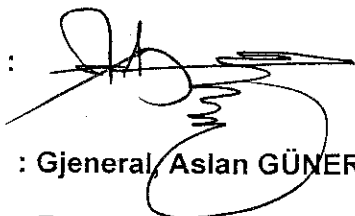
**NENI – XIX
TEKSTI DHE NËNSHKRIMI**

E lidhur në Ankara/Turqi, më 24 Dhjetor, 2009, në dy kopje origjinale në turqisht, shqip, serbisht dhe anglisht, duke qenë i tërë teksti identik. Në rast kontesti, do të mbizotëroj teksti në gjuhën angleze.

**NË EMËR TË QEVERISË SË REPUBLIKËS
SË TURQISË**

**NË EMËR TË QEVERISË SË REPUBLIKËS
SË KOSOVËS**

NËNSHKRIM :

EMRI : Gjenral, Aslan GÜNER

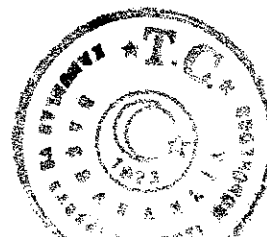
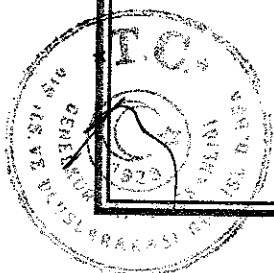
**TITULLI : Zv.Shef i Shtabit Të
Përgjithshëm Të Turqisë**

NËNSHKRIMI :

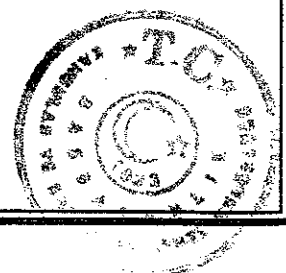
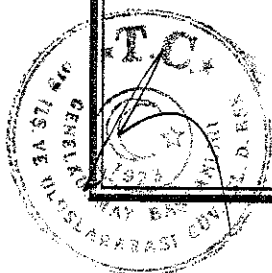

EMRI : Fehmi MUJOTA

**TITULLI : Ministër i Forcës Së
Sigurisë**

NACRT SPORAZUMA SKLOPLJENOG
IZMEDJU
VLADE REUPUBLIKE TURSKE
I
VLADE REPUBLIKE KOSOVA
O VOJNO - TEHNIČKOJ I NAUČNOJ SARADNJI

NACRT SPORAZUMA SKLOPLJENOG IZMEDJU VLADE REPUBLIKE TURSKE I VLADE REPUBLIKE KOSOVA O VOJNOJ (OBUHVATA RAZNE ZVRSTE TRENINGA), TEHNIČKOJ I NAUČNOJ SARADNJI

Vlada Republike Turske i Vlada Republike Kosova su [u daljem tekstu imenovane kao "partija" i "partije"];

Reafirmišući svoju posvećenost ciljevima i principima koji su zapisani u Povelji Ujedinjenih Nacija; Naglašavajući važnost saradnje ovih partija u okviru raznih vojnih oblasti, saradnje koja će se zasnivati na suverenosti obeju strana i na principima jednakosti i uzajamnog poštovanja i koja će doprineti ostvarivanju zajedničkih interesa obe nacije i ekonomskom boljitku,

Naglašavajući potrebu za unapređenjem postojećih prijateljskih odnosa između ove dve nacije u skladu sa nacionalnim zakonima, međunarodnim zakonima i sporazumima

Dogovorile o sledećem:

**ČLAN I
SVRHA**

Svrha ovog sporazuma je da obezbedi nacrt koji će omogućiti razvijanje odnosa, koji će unaprediti saradnju između partija u oblastima koje su naznačene u Članu IV i u drugim oblastima u vezi sa kojima ove partije postignu dogovor o saradnji, a u skladu sa ograničenjima i odgovornostima kompetentnih organa.

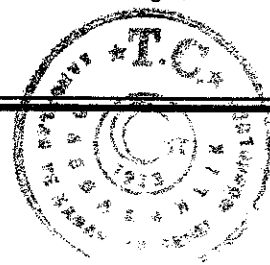
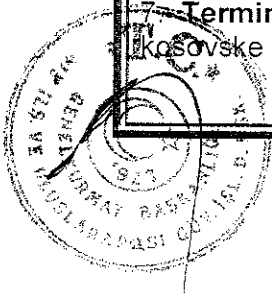
**ČLAN II
OPSEG**

Ovaj sporazum obuhvata razmenu kadra, materijala, opreme, iskustva i informacija u oblastima koje su naznačene u Članu IV i u drugim oblastima u vezi sa kojima ove partije postignu dogovor o saradnji u okviru dodatnih i realizacionih sporazuma, memoranduma o saradnji, protokola i drugih aranžmana koji mogu proistići iz ovog sporazuma.

**ČLAN III
DEFINICIJE**

Definicije koje se nalaze u tekstu ovog sporazuma imaju sledeća značenja:

1. **Država pošiljalac** definiše državu koja šalje kadar, material i opremu državi primaocu u svrhe koje su navedene u ovom sporazumu.
2. **Država primalac** definiše državu na čijoj su teritoriji osoblje, material i oprema države pošiljaoca raspoređeni i koriste kako bi se ovaj sporazum implementirao.
3. **Osoblje u gostima** je vojno i civilno osoblje koje je poslato iz bilo koje od država potpisnica sporazuma u drugu državu potpisnicu, a u svrhe koje su navedene u ovom sporazumu.
4. **Štićenici** su bračni partneri i deca za koje je pripadnik osoblja u gostima odgovoran/na i o kojima je dužan/na da se stara u skladu sa primenjivim nacionalnim zakonima.
5. **U starešine** se ubrajaju osobe sa najvišim činovima iz grupe gostiju koje su u skladu sa domaćim zakonodavstvom naimanovane od strane države pošiljaoca da nadgledaju aktivnosti vojno-civilne grupe za bezbednost i koji su poslani u skladu sa ovim sporazumom.
6. **Saradnja** podrazumeva sve aktivnosti koje su zajedničkim naporima organizovale partije u okviru nacrtu ovog sporazuma.
7. **Termin "vojska"** se odnosi na tursku vojsku, na aktivnosti turskih oružanih snaga, a sa Kosovske strane, na aktivnosti Kosovskih snaga bezbednosti.

ČLAN IV OBLASTI VOJNE SARADNJE

Saradnja izmedju partija može obuhvatati sledeće oblasti:

1. Vojni trening i edukaciju,
2. Saradnju izmedju vojnih institucija i kontakt posete.
3. Slanje posmatrača na vežbe.
4. Saradnju u oblasti odbrambene industrije,
5. Saradnju izmedju Turskih oružanih snaga i Kosovskih Snaga Bezbednosti.
6. Organizacionu strukturu Turskih oružanih snaga/Kosovskih Snaga Bezbednosti i strukturu i opremu vojnih jedinica, kadrovski menadzment,
7. Saradnju u oblasti vojnih obaveštajnih službi,
8. Saradnju u oblasti logistike i logističkih sistema
9. Saradnju u oblastima vojne medicine i zdravstvenih službi,
10. Vojnu istoriju, arhivu, publikacija i muzeje,
11. Saradnju u oblastima komunikacije, elektronike, i informacionih sistema,
12. Saradnju u oblastima očuvanja mira i sprovođenja operacija pružanja humanitarne pomoći,
13. Razmenu informacija u vezi sa vojnim/pravnim sistemima,
14. Saradnju na poljima kartografije, hidrografije i vojne geografije,
15. Razmenu kadra koje za cilj ima profesionalni razvoj,
16. Saradnju u vezi sa vojnim, naučnom i tehnološkim istraživanjima,
17. Socijalnih, sportskih i kulturnih aktivnosti,
18. Druge oblasti u vezi sa kojima su partije postigle dogovor

ČLAN V IMPLEMENTACIJA I PRINCIPI ZA SARADNJU

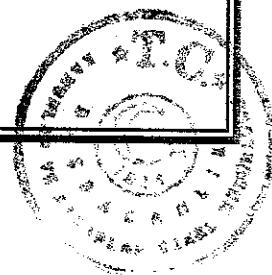
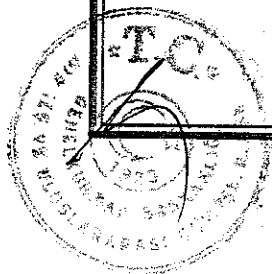
1. U skladu sa odlukom koju su donele partije, obavezna je saradnja u sledećim slučajevima :
 - a. Na sastancima i za vreme poseta ministara odbrane, šefova osoblja i njihovih zamenika i drugih zvaničnika koje su ovlastile partije
 - b. Kada se razmenjuje iskustvo izmedju stručnjaka dvaju zemalja iz raznih oblasti aktivnosti,
 - c. Prilikom organizacije obuke, kurseva i instrukcija koji bi bili besplatni ili u skladu sa trenutnim/smanjenim troškovima u okviru vojnih jedinica, u štabovima i u institucijama,
 - d. Prilikom kontakta izmedju sličnih vojnih institucija,
 - e. Prilikom organizovanja zajedničkih diskusija, konsultacija, sastanaka i prilikom učešća na kursovima, simpozijumima i konferencijama,
 - f. Prilikom učešća na vojnim vežbama, uključujući i prave vežbe pucanja, učešća u vojnim vežbama u ulozi posmatrača i prilikom organizacije sruženih vežbi,
 - g. Prilikom razmene informacija i materijala za obuku
 - h. U vezi sa pružanjem obostrane logističke podrške, razmenom municije, materijala i usluga uz subvencije ili uz zaduženje.
2. Partije mogu sklopiti dodatne ili realizacione sporazume, memorandum o razumevanju, protokole i aranžmane u vezi sa implementaciju ovog sporazuma.

ČLAN VI KOMPETENTNI ORGANI VLASTI I GODIŠNJI IMPLEMENTACIONI PLAN

1. Kompetentni organi vlasti za implementaciju ovog sporazuma su:

Na strani Vlade Republike Turske:
Na strani Vlade Republike Kosova:

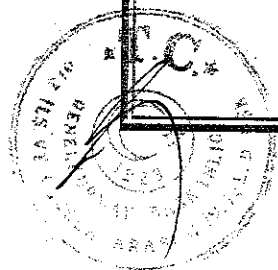
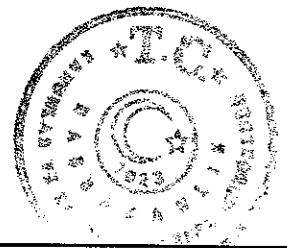
Osoblje General-Štaba Republike Turske.
Ministarstvo Kosovskih Snaga Bezbednosti.

2. Partije će pripremiti Godišnji plan implementacije zajedničkih aktivnosti radi implementacije ovog Sporazuma. Godišnji plan implementacije obuhvataće i ime, opseg, tip, datum, mesto, izvršnu instituciju, finansijske aspekte i druge detalje koji se tiču planiranih aktivnosti.
3. Saradnja će biti ostvarena uzimajući u obzir zajedničke interese i potrebe partija uz podjednako dejstvo obeju partija.
4. Materijali, tehničke informacije i dokumenta koja se razmenjuju uz subvencije ili uz nadoknadu, ili koje partije zajedničkim naporima izrade u skladu sa ovim sporazummom, neće se dostavljati trećim partijama bez prethodne obostrane saglasnosti.
5. Medjupartijska saradnja će biti ojačana posetama u podjednakom broju od strane obeju partija, a na nivoima koji su navedeni u Godišnjem implementacionom planu.

ČLAN VII BEZBEDNOST POVERLJIVIH INFORMACIJA I MATERIJALA

1. Sve poverljive informacije, dokumenta, prava na fizičku i intelektualnu svojinu i sav vojni material nabavljen ili proizveden na osnovu ovog sporazuma biće razmenjivan, korišćen i zaštićen u skladu sa potrebama za koje je i namenjen i u skladu sa svim budućim sporazumima ili dogovorima zaključenim između partija.
2. Partije će štiti i čuvati informacije i material razmenjen na osnovu ovog sporazuma dodeljujući im podjednak status poverljivosti.
3. Partije neće koristiti jedne protiv drugih informacije i materiale razmenjene na osnovu ovog sporazuma.
4. Poverljive informacije i materijali neće biti priloženi na uvid trećoj partiji bez prethodne pismene saglasnosti partije koja ih je i obezbedila.
5. Poverljive informacije i materijali će biti razmenjivani samo putem zvaničnih vladinih kanala ili putem drugih sigurnih kanala koje naznače organi bezbednosti partija.
6. Partije će i u buduću biti odgovorne za zaštitu i prevenciju ukidanja statusa poverljivosti razmenjenih poverljivih informacija i materijala i nakon okončanja ovog sporazuma.
7. Partije će za vreme aktivnosti koji se sprovode u okviru saradnje poštovati prava i pravila i njihove vladajuće patente, autorska prava i komercijalne tajne.
8. Uz saglasnost odgovornih organa koji imaju ovlašćenje u vezi sa oblastima za saradnju koje su navedene u članu IV može biti potpisan i Dodatni sporazum o bezbednosti koji će biti u skladu sa već postojećim sporazumom a regulisaće transfer, upotrebu i zaštitu poverljivih informacija i materijala.
9. Klasifikacija poverljivosti je sledeća: strogo poverljivo, tajna, poverljivo, ograničen pristup i bez klasifikacije.
10. Partije mogu pribeći restrikcijama kada se radi o pitanjima koja su od državne važnosti.

ČLAN VIII PRAVNA PITANJA

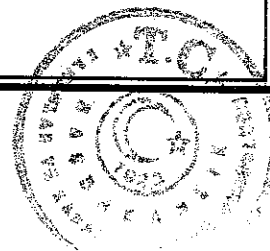
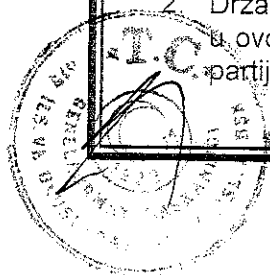
1. Osoblje u gostima i njihovi štićenici biće podložni postojećim zakonima i regulativama države primaoca za vreme svog boravka na teritoriji ove države uključujući dolazak, boravak i odlazak; takodje, oni će biti pod nadležnošću države primaoca. U slučajevima u kojima se nadležnost države primaoca primenila a kao rezultat toga donešena je presuda koja predviđa kaznu koja ne postoji u pravnom sistemu države pošiljaoca, primenjivaće se oblik kažnjavanja koji postoji u pravnom sistemu obe države, ili koji odgovara obema partijama.
2. U slučaju da dodje do hapšenja osobe u gostima ili nekog od štićenika, država primaoc će o ovoj situaciji obavestiti državu pošiljaoca.
3. Ukoliko neko od osoblja u gostima ili neko od štićenika bude stavljen pod istragu ili na sudjenje u zemlji primaocu, on ili ona imaju pravo na sve vrste opše prihvaćenih mera zakonske zaštite koje ne smeju biti ni u kojoj meri dugačije od onih koje uživaju građani države primaoca.
4. Aktivnosti osoblja u gostima mogu biti okončane ukoliko oni prekrše zakon države primaoca.
5. Država pošiljaoc zadržaće ekskluzivno pravo na disciplinsku nadležnost nad osobljem u gostima u okviru teritorije države primaoca. Pa ipak, vojne vlasti države primaoca mogu izdati naredjenja osoblju u gostima koje je pod njihovom komandom u slučajevima kada im to dužnost nalaže.
6. Starešine države pošiljaoca su ovlašćene da primenjuje disciplinske mere prema svom osoblju u skladu sa zakonskim odredbama koje im nameće vojna služba i zakon o disciplini.

ČLAN IX ZAHTEVI ZA KOMPENZACIJU

1. Zakoni i zakonodavstvo zemlje primaoca primenjivaće se na štete i gubitke, uključujući i zahteve trećih partija, koje su nanete osobama, robi ili okruženju u toku implementacije ovog sporazuma (bez obzira da li su posledica opšte nemarnosti ili samovoljnog kršenja vojne discipline). Partije bi trebale zajednički da odluče da li je takav slučaj nastao kao posledica opšte nemarnosti ili samovoljnog kršenja vojne discipline.
2. Partije neće podnositi zahteve za kompenzaciju jedna prema drugoj ukoliko neko od osoblja premine ili se povredi za vreme implementacija aktivnosti ovog sporazuma, osim u slučajevima opšte nemarnosti ili ukoliko je u pitanju samovoljno kršenje vojne discipline.
3. Partije neće podnositi zahteve za kompenzaciju jedna prema drugoj za štete i gubitke koji su nastali na robi ili u okruženju, osim ako su nastali kao posledica opšte nemarnosti ili samovoljnog kršenja vojne discipline.

ČLAN X ADMINISTRATIVNA PITANJA

1. Osoblje u gostima i njihovi štićenici neće uživati diplomatski imunitet i privilegije.
2. Država primaoc neće dodeljivati zaduženja osoblju u gostima izvan onih koje su navedene u ovom sporazumu ili u nekim od budućih sporazuma i aranžmana, osim u slučaju da obe partije ne odluče drugačije.

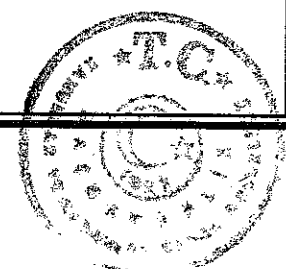
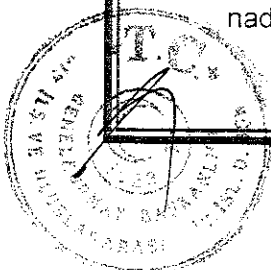
3. Osoblje u gostima neće podlagati istim administrativnim pravilima kao i njihove kolege iz zemlje primaoca.
4. Vojno osoblje zemlje primaoca će imati pravo da nosi uniforme svoje zemlje osim u slučajevima kada se u memorandumima o razumevanju, protokolima i tehničkim aranžmanima ne postigne neki drugačiji dogovor. Zemlja primalac će obezbediti neophodnu opremu kako bi se obavile sve aktivnosti i dužnosti.
5. Zemlja pošiljaoc zadržava pravo da opozove svoj kadar ukoliko smatra da je to neophodno. Zemlja primalac će što je pre moguće preduzeti sve neophodne mere kako bi obezbedila povratak ovog osoblja ukoliko joj zemlja pošiljalac uputi takav zahtev.
6. Posebna administrativna stavka biće navedena u memorandumima o razumevanju, u protokolima i tehničkim aranžmanima koji mogu biti potpisani u okviru nacrtu ovog sporazuma.
7. Svo osoblje u gostima i njihovi štićenici mogu koristiti beneficije oficirskih klubova i vojnih prodavnica u skladu sa ograničenjima i zakonima zemlje primaoca poštujući iste uslove kao osoblje i štićenici zemlje primaoca.
8. U slučaju da neki pripadnik osoblja u gostima ili neko od štićenika premine, zemlja primalac je dužna da o ovome obavesti zemlju zemlju pošiljaoca, da preveze telo do najbližeg međunarodnog aerodroma i da na svojoj teritoriji preduzme sve druge mere uključujući medicinsku zaštitu sve dok telo ne bude transportovano.
9. Osoblje u gostima je dužno da izbegava sve akcije koje mogu biti štetne po okolinu, da daje veliki doprinos sprečavanju zagadjivanja okoline i dela u skladu sa odredbama zemlje primaoca.

ČLAN XI MEDICINSKE ULUGE

1. Osoblje u gostima biće medicinski obučeno da izvodi sve aktivnosti u skladu sa ovim sporazumom.
2. Osoblje u gostima i njihovi štićenici će uživati beneficije zdravstvene nege, prve pomoći i hitnih zubarskih ordinacija u okviru vojne bolnice zemlje primaoca bez ikakve novčane nadoknade i pod istim uslovima kao i vojno osoblje i njihove porodice zemlje primaoca.
3. Osim ukoliko u podugovoru koji je u skladu sa ovim sporazumom partije ne postignu drugačiji dogovor, medicinska zaštita koja obuhvata zubarsku prostetiku, vizuelnu, audio i bilo koju drugu pomoćnu opremu neće biti obezbedjena u okviru besplatnih medicinskih usluga a svi troškovi dugoročnih tretmana, lekova i svih drugih vrsta medicinskih usluga, i troškovi slanja pacijenata nazad u njihovu zemlju biće namireni od strane države pošiljaoca.
4. Troškove i izdatke svih medicinskih usluga koji su posledica korišćenja civilnih institucija snosiće ovo osoblje.

ČLAN XII FINANSIJE

1. Zemlja pošiljalac snosi odgovornost u vezi sa pravima svake osobe u gostima, u vezi njihovih plata i drugih finansijskih beneficija koji su raspoređeni kako bi se implementirale za edničke aktivnosti u okviru ovog sporazuma.
2. Zemlja primalac će odlučivati o tome da li su aktivnosti organizovane bez novčane nadoknade ili po trenutnim/smanjenim cenama.

3. Osoblje u gostima će isplatiti svoje i dugove svojih štićenika pre napuštanja zemlju primaoca za stalno.
U slučaju hitnog povlačenja dugove osoblja u gostima i njihovih štićenika isplatiće država pošilalac u iznosima koji su navedeni u fakturama zemlje primaoca.
4. Osoblje u gostima i njihovi štićenici su dužni da poštuju poreske zakone zemlje primaoca od ulaska u ovu zemlju, za vreme svog boravka pa sve do odlaska.

ČLAN XIII CARINSKE I PASOŠKE PROCEDURE

1. Osoblje u gostima i njihovi štićenici dužni su da poštuju sve zakonske odredbe zemlje primaoca koje regulišu boravište stranih državljanja i njihovo kretanje na teritoriji zemlje primaoca.
2. Osoblje u gostima i njihovi štićenici dužni su da poštuju carinske i pasoške zakonske regulative koje važe u zemlji primaocu za vreme svog ulaska pa sve do odlaska iz te države. Međutim, sa svoje strane država primaoc je dužna da obezbedi sve postojeće administrativne ustanove u okviru svog zakonodavnog sistema i njegovih granica.

ČLAN XIV OBAVEZE PARTIJA U SKLADU SA OSTALIM MEDJUNARODNIM SPORAZUMIMA

Mere ovog sporazuma neće ometati obaveze partija koje su navedene u drugim medjunarodnim sporazumima. Takođe ove mere neće biti upotrebljavane protiv interesa, kako bi narušile bezbednost ili teritorijalni integritet drugih država.

ČLAN XV RAZREŠAVANJE SPOROVA

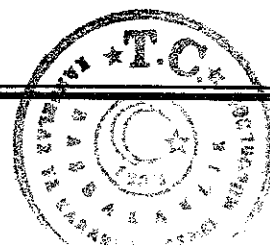
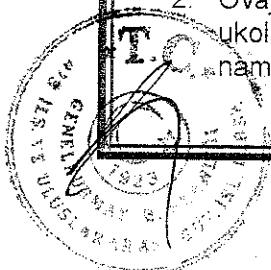
1. Svaki spor koji je posledica implementacije ili interpretacije ovog sporazuma biće razrešen konsultacijama i pregovorima između partija na najnižem mogućem nivou i neće biti upućivan na razrešavanje bilo kom domaćem i medjunarodnom sudu, niti trećoj partiji.
2. Ukoliko spor ne bude rešen u roku od 60 dana, partije su dužne da u roku od 30 dana otpočnu pregovore. Ukoliko se rešenje ne postigne ni u narednih 60 dana, svaka od partija ima pravo okonča ovaj sporazum putem pismenog otkaza i roka od 90 dana.

ČLAN XVI AMANDMANI I REVIZIJE

Ukoliko smatraju da je to neophodno, obe partije imaju pravo da predlože amandmane ili revizije postojećeg sporazuma koristeći diplomatske kanale. Pregovori će otpočeti 30 dana nakon prijema pismenog predloga izmene. Ukoliko se rešenje ne pronadje u roku od 60 dana, svaka partija ima pravo da okonča ovaj sporazum kroz diplomatske kanale, putem pismenog otkaza u kejm je naveden rok od 90 dana. Usvojeni amandmani ili revizije počće da se primenjuju u skladu sa unapred utvrdjenim procedurama u okviru člana XVIII koji reguliše stupanje ovog sporazuma na snagu.

ČLAN XVII TRAJANJE I OKONČANJE

1. Ovaj sporazum ostaje na snazi u periodu od narednih 5 godina od dana stupanja na snagu.
2. Ovaj sporazum će biti automatski produživan uzastopno na period od godinu dana, osim ukoliko jedna od partija obavesti drugu kroz diplomatske kanale, pismenim putem o osvojoj nameri da okonča ovaj sporazum, 90 dana pre njegovog isteka.

3. Ukoliko jedna od partija dodje do zaključka da se druga ne pridržava mera ovog sporazuma, onda ona može predložiti održavanje konsultacija. Konsultacije će započeti u roku od 30 dana nakon prijema pismenog obaveštenja. Ukoliko se na konsultacijama ni u roku od 60 dana ne postigne kompromis, svaka od partija ima pravo da diplomatskim kanalima okonča ovaj sporazum uz prethodno pismeno obaveštenje i rok od 90 dana.
4. Okončanje ovog sporazuma neće uticati na programe i aktivnosti koje su već u toku.

ČLAN XVIII RATIFIKACIJA I STUPANJE NA SNAGU

Ovaj sporazum će stupiti na snagu na dan prijema poslednjeg pismenog obaveštenja na osnovu kojih partije mogu obavješavati jedna drugu, kroz diplomatske kanale o okončanju internih legalnih procedura čije je okončanje neophodno kako bi ovaj sporazum stupio na snagu.

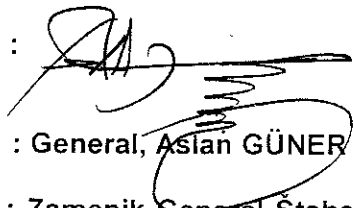
ČLAN XIX TEKST I POTPIS

Sačinjen u Ankara/Turska dana 24 Decembar, 2009, u dve originalne kopije na turskom, albanskom, srpskom i engleskom jeziku, a tekst svakog podjednako autentičan. U slučajevima odstupanja u prevodu, prednost ima tekst na engleskom jeziku.

U IME VLADE REPUBLIKE TURSKE

U IME VLADE REPUBLIKE KOSOVA

POTPIS :

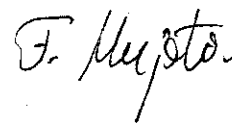
IME

: General, Aslan GÜNER

TITULA

: Zamenik General Štaba Turske
Republike

POTPIS :

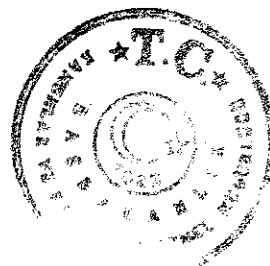
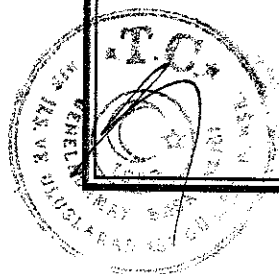

IME

: Fehmi MUJOTA

TITULA

: Ministar Bezbednosne Snage

T/ 29

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA ASKERİ ALANDA EĞİTİM, TEKNİK VE BİLİMSEL İŞ BİRLİĞİ ÇERÇEVE
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

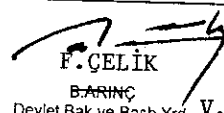
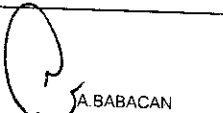
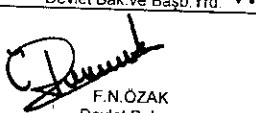
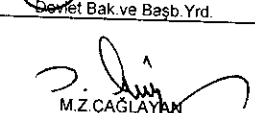
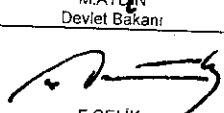
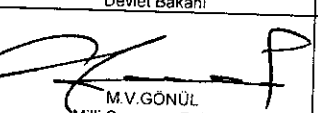
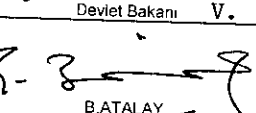
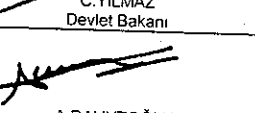
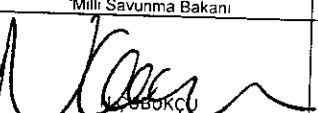
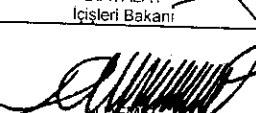
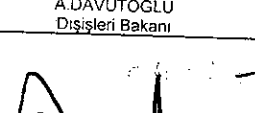
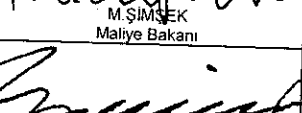
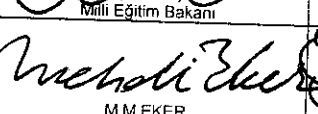
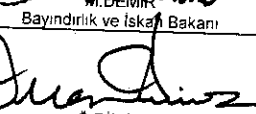
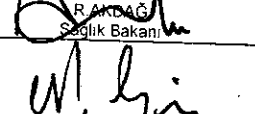
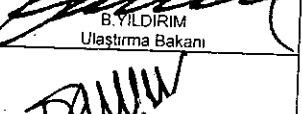
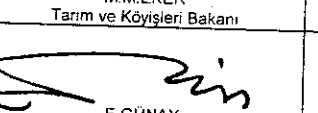
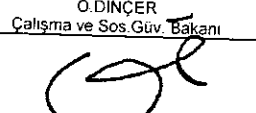
MADDE 1- (1) 24 Aralık 2009 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 C. ÇİÇEK Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 F. ÇELİK Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.	 A. BABACAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. AYDIN Devlet Bakanı
 H. YAZICI Devlet Bakanı	 F. N. ÖZAK Devlet Bakanı	 M. Z. ÇAĞLAYAN Devlet Bakanı	 F. ÇELİK Devlet Bakanı
 E. BAĞIŞ Devlet Bakanı	 C. YILMAZ Devlet Bakanı V.	 C. YILMAZ Devlet Bakanı	 S. ERGİN Adalet Bakanı
 M. V. GÖNÜL Milli Savunma Bakanı	 B. ATALAY İçişleri Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 M. ÇUBUKÇU Milli Eğitim Bakanı	 M. DEMİR Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
 M. M. EKER Tarım ve Köylüleri Bakanı	 Ö. DİNÇER Çalışma ve Sos. G. v. Bakanı	 N. ERGÜN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 T. Y. K. Z. En. ve T. v. Bakan
 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 V. ERDOĞLU Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

101-43

266